

lige mere efter den Linie, som man i alt Fald fra Venstres Side lige siden 1901 og jeg kan sige til nu har fulgt. Jeg har tidligere som Ordfører for mit Parti i kirkelige Lovforslag haft Lejlighed til ofte at tale om dette Tema, at Venstre altid har holdt paa det borgerlige for sig og det kirkelige for sig; saaledes maa Udviklingen gaa, indtil vi kan komme til en fornuftig, lempelig Adskillelse af det, der skal adskilles, Kirke og Stat, ikke med Voldsomhed, med ophidsende, agitatoriske Fraser omkring i Landet, men ad den jævne Udviklings Vej. Saaledes har Venstre staaet paa længe det har været med til at lovgive paa dette Omraade siden 1901. Jeg har her citeret en Udtalelse, jeg havde Lejlighed til at komme frem med i 1915 under Kirkesynslovens Behandling, men det samme er gentaget af mig som Ordfører flere Gange i Rigsdagen ved Behandlingen af andre kirkelige Lovforslag.

Det Lovkompleks, der her ligger paa Tingets Bord, forekommer mig at være udarbejdet med megen kirkelig Sans og megen politisk Klogskab. Det gaar ud paa, at vi skal naa til det Maal at faa de sønderjydske Landsdele i kirkelig Henseende indlemmet i den danske Folkekirke, saaledes at de begge kan blive rigere paa kirkeligt Liv derved. Det vilde i alt Fald for mig være en tung Ting at vide, om dette skulde give Anledning til en Kirkekamp her i Landet; noget saadant er ganske vist bebudet, men jeg tror dog ikke, det vil komme dertil. De kirkepolitiske Sager kan maaske interessere Politikerne, men de interesserer grumme lidt de Mennesker, for hvem Kristendommen er et virkeligt Liv, for hvem Kristendommen er det at være Surdejgen her i Verden. Det er det, der er det afgørende, naar Kristendommen overhovedet skal betyde noget. Og ikke mindst i denne Tid vil det være det afgørende, ikke hvad man mener i kirkepolitisk Henseende, i teologisk Henseende, men det, som Kristendommen kan udrette i Kirke- og Folkelivet. Om der er nogen Tid, der har trængt til Kristendom netop paa den Maade, som den første Menighed prøvede paa at virkeliggøre den, er det vor Tid, der i mange Henseender staaer paa samme Maade, som Romerriget stod den Gang, da Kristendommen blev Surdejgen i det. Denne Surdejgskraft vil svækkes betydeligt, hvis vi opholder os ved Kirkepolitik og de teologiske Stridigheder. Begge Dele har deres Berettigelse, men det maa være i Baggrunden; og i denne Tid vilde jeg anse det for en Ulykke baade for Kirke og Stat. Efter min Mening opfordrer disse Kirke-

lovforslag heller ikke til noget saadant; skønt jeg ikke er i Tvivl om, at der vil blive taget Anledning til at rejse noget af en Kamp i den Retning.

Jeg skal derefter gaa over til i Korthed at omtale de enkelte Love. Straks i første Linie af § 1 i Loven om Menighedsraad findes den Bestemmelse om, at der skal være et Menighedsraad for hvert Sogn, medens der i den nugældende Lov staaer, at der som Regel skal være det. Man vil vide, at alle Sogne har deres Menighedsraad, og Bestemmelsen er altsaa kun en Lovfæstelse af det, der nu er Regelen. Men da der ikke er Valgpligt til Menighedsraadet, kan det ske, at man ikke vælger et saadant, og der er derfor en § 10, der bestemmer, hvad der i saa Fald skal ske. Jeg tror nu ikke, at denne § 10 nogen Sinde vil blive brugt, netop fordi der her gives Menighedsraadene saa omfattende Opgaver, som de aldrig før har haft, ogsaa af økonomisk Art. Der vil derfor blive en Interesse om Valgene, som der ikke har været før. Man vil sige, at det bliver Interesser ikke alene af kirkelig Art, men ogsaa af økonomisk Art. Ja vel, men derved er der ikke noget at gøre, og der behøver heller ikke at være noget ondt i den Ting. Det bestemmes endvidere, at Menighedsraadene bestaar af de ved Menigheden fast ansatte Præster, derunder ogsaa Andenpræsterne, dem, som man med et populært Udtryk kalder „Straffepræsterne“. Før var det kun de fast ansatte Kapellaner, der havde Sæde i Menighedsraadet, men nu er det ogsaa de andre fast ansatte Præster, derunder Andenpræsterne. Jeg tror nu ikke, det bliver saa morsomt at sidde som Andenpræst i et saadant Menighedsraad, men forhaabentlig bliver det til Nytte. Menighedsraadens Medlemstal er udvidet saaledes, at der skal være 6—15, medens der nu er fra 4 til 9. Valgrets- og Valgbarhedsvilkaarene er de samme som nu. Men medens man nu skal melde sig skriftligt til Valglisten og melde sig, hver Gang der skal udskrives Valg, bliver det fremtidig saaledes, at man ikke alene skriftligt, men ogsaa mundtligt — dog ikke telefonisk — kan melde sig til Valglisten, og naar man en Gang er kommet der, bliver man staaende der, indtil man selv ønsker at stryges. Man skal kun melde sig første Gang.

En ny Bestemmelse af mindre Betydning er, at Præstens Kone og hjemmeverende Børn, om de ønsker det, har Valgret og Valgbarhed i det Sogn, hvor de bor, medens det nu ved et ministerielt Cirkulære af 28. November 1862 er bestemt, at Præstens Kone hører til den Menighed, hvor